

વિષય - ૫૦૭

કુલ ગુણ- ૩૦

સમુદાય અને પ્રારંભિક શિક્ષણ

સ્વાધ્યાય કાર્ય-૧

નોંધ- નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લગભગ ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો.

૧. કેળવણી અને સમાજીકરણ/સામાજિકીકરણ કેવી રીતે આંતરસંબંધિત છે? સમજાવો. અધ્યેતાના જીવનકોશલોના વિકાસમાં સમુદાયનો પ્રભાવ (અસર) કઈ રીતે પડે છે? ચર્ચા કરો. (૦૫)

અથવા

શિક્ષણતંત્ર પર અસર કરનાર સામાજિક-સાંસ્કૃતિક પરિબળો અને અધ્યેતાના સાંસ્કૃતિક વિકાસમાં સમુદાયની અસર વિશે ચર્ચા કરો (૦૫)

૨. શાળાકીય શિક્ષણમાં સમુદાયને સામેલ કરવાની આવશ્યકતા વિશે વર્ણન કરો. શાળાકીય શિક્ષણમાં સુધારણા લાવવા સમુદાયને કઈ રીતે સામેલ કરી શકાય? ઓછામાં ઓછા પાચ ઉપાય બતાવો. (૦૫)

અથવા

શાળાકીય શિક્ષણનાં કયાં કયાં ક્ષેત્રોમાં સમુદાયને સામેલ કરી શકાય છે? સમજાવો. શિક્ષણનો અધિકાર અધિનિયમ, ૨૦૦૮ એ શાળાકીય શિક્ષણમાં સમુદાયને સામેલ કરવાના હેતુથી કઈ રીતે સહાયક છે? સમજાવો. (૦૫)

સ્વાધ્યાય- ૨

નોંધ- નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો.

૧. શિક્ષણનો અધિકાર અધિનિયમ, ૨૦૦૯ ના મુખ્ય હેતુઓ કયા છે? આ અધિનિયમ અંતર્ગત શિક્ષણની બહુમુખી ભૂમિકાઓની ચર્ચા કરો (૦૫)

અથવા

નેતૃત્વ શું છે? શિક્ષણ માટે આ મહત્વપૂર્ણ કેમ છે? નેતૃત્વની વિવિધ શૈલીઓ કઈ છે? તમારા વિદ્યાર્થીઓના યોગ્ય વિકાસ માટે તમે નેતૃત્વની કઈ શૈલી અપનાવશો? શા માટે? (૦૫)

૨. વિવિધ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ (સરકારી અને બિન-સરકારી) ની ભૂમિકાનું વર્ણન કરો. તમારી શાળાને વધુ સારી બનાવવા આ સંસ્થાઓ સાથે તમે કઈ રીતે આંતરક્રિયા (જોડાણ) કરો છો? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. (૦૫)

અથવા

સામુદાયિક ગતિશીલતા એટલે શું? શાળાતંત્ર માટે આ શા માટે જરૂરી છે? પ્રભાવશાળી સમુદાય સંચાલક બનવા માટે એક શિક્ષણ તરીકે તમારી પાસે કયાં ગુણો અને કૌશલો હોવાં જરૂરી છે? ચર્ચા કરો. (૦૫)

સ્વાધ્યાય- ૩

નોંધ- નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર ૧૦૦૦ શબ્દોમાં આપો.

૧. કોઈ શાળાના વ્યવસ્થાપન માટે કયા પ્રકારનાં સંસાધનોની જરૂર પડે છે? તમારી શાળામાં માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપન માટેનાં કોઈ ત્રણ વ્યાવહારિક સૂચનો લખો અને આ સૂચનો લાગુ પાડવા માટેની યોજના લખો. (૦૫)

અથવા

સંસાધન વ્યવસ્થાપનના આધારે તમારી શાળાનો વ્યક્તિગત અભ્યાસ તૈયાર કરો. એ પરથી વિશેષતાઓ અને નબળાઈઓની ઓળખ કરો. તમારી શાળામાં સંસાધન વ્યવસ્થાપન માટે સમુદાયને સામેલ કરવાના હેતુથી કોઈ પાંચ ઉપાયોનું વર્ણન કરો. (૦૫)